

ԿՐԱԿԻ ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔ

Այս գաւառում ևս կրակի պաշտաման վերաբերութեամբ մնացել են զրեթէ այն բոլոր հետքերը, որ նկատուի եւ վարան-դայի և Բորչալուի գաւառներում, ուստի չկամենալով կրկնել, կաւելացնեմ միայն հետեւեալները.

Համարածման չորեքշաբթի օրը կանայք «ֆէլ» են անում, այսինքն իրենց հարեանների տներէց կրակ են գողանում, որ-պէսզի իրենց կովերի կաթը աւելանայ:

Տեառնընդառաջին վառուած «տէրնդէզի» մոխիրը տանում են կարանը շաղ տալիս՝ որպէսզի «չարը խափանուի», ածում են հաւարունը՝ որ հաւերը շատ ձու ածեն, ցանում են անասունների վրայ՝ որ չտոբց, ցաւից ազատուեն. ամուլ կանայք իրենց ուշիու-րի ծայրը վառում են այդ կրակի վրայ՝ որ որդի ունենան:

Կրակի անշէջ պահելու հաւատը մնացել է անթեղի սովորու-թեան մէջ.— երեկոյեան, երբ թոնիրը հետզհետէ հանգչում է՝ մի քակոր են դնում այդ հանգչող կրակի մէջ, որ կամաց-կամաց վառուելով մինչև միւս օրը՝ թոնրի կրկին վառելու ժամանակը տեւէ:

Գուցէ աւելի որոշ լինելու համար հարկաւոր լինի շեշտել, որ օջախի և թոնրի սուրբ համարուելը, սրանց վրայ կնունք և պսակ կատարելը, սրանց անունով երգուելը այստեղ ևս դեռ մնացել է:

ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔ

Կատու.— Այս գաւառում ևս կատու սպանելը մեծ մեղք է համարւում և սպանողը եկեղեցական ապաշխարանքի է ենթա-րկում: Այստեղ ևս, ինչպէս Ջաւախքում¹⁾, պատմւում է, որ կա-տուն Գրիստոսի ձեռքի թաշկինակից է յառաջացել՝ ամօթահար Մահմէտի քթից ընկած երկու անիծած մկները բռնելու:

Կատուն «մուրտաւ» չէ, այլ «հալալ»—չեն գարշում, երբ նա մերձենում է կերակրներին, լիզում ամանները, մինչդեռ մկից, շնից գարշում են:

Շուն.— Մե շունը տան համար լաւ է համարւում, որովհետեւ հալածում է չարերին:

Նա տխրում է, երբ տեսնում է մահուան հրեշտակը իրեն տիրոջ տանը մօտենալիս, ուստի և ոռնում է:

¹⁾ Տես իմ «Ջաւախքի բուրմունք»-եր. 68.